

7/1516

T. C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B100TSH0110002-104-99 / 21728

Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

08.07.2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 22.01.2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2932 sayılı yazıları.

Adana Milletvekili Sayın Hulusi GÜVEL tarafından verilen, “Adana’daki sıtma ve yüksek hava sıcaklığı ile ilişkilendirilen diğer hastalıklar” konulu ve 7/1516 Esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Bakan

EKLER:

EK-1 Önerge Cevabı (2 tk., 10 sf.)

Adana Milletvekili Sayın Hulusi GÜVEL'in "Adana'daki sıtma ve yüksek hava sıcaklığı ile ilişkilendirilen diğer hastalıklar" ile ilgili 7/1516 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

SORULAR :

"BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCC) Sekretaryası'na 23 Mart 2007'de sunulan Birinci Ulusal Bildirim Raporu'nun bulgularına göre sağlık alanında "Belli zaman aralıklarında hava sıcaklığı değişimlerinin analizi, Türkiye'de (sıtma, leptospirosis ve kanamalı Kırım-Kongo humması dahil) bazı hastalıklar ile yüksek hava sıcaklığı arasında bir paralellik olduğunu ortaya çıkardı. Son 25 yıl içinde özellikle Adana bölgesinde sıtma vakalarında artış kaydedildi." denilmektedir.

Bu bağlamda;

1- Adana ilimizde 1990-2007 yılları arasında kaç sıtma vakasına rastlanılmıştır? Bu vakalar sonucu kaç yurttaşımız yaşamını yitirmiştir?

2- Adana ilimizde 1990-2007 yılları arasında yüksek hava sıcaklığı ile ilişkilendirilen diğer hastalıklarla ilgili kaç vakaya rastlanılmıştır? Bu hastalıklar sonucu kaç yurttaşımız yaşamını yitirmiştir?

3- Bakanlığınızca Adana ilimizde 2008 yılı için sıtma ve yüksek hava sıcaklığı ile ilişkilendirilen diğer hastalıkların önlenmesi amacıyla hangi önlemler alınmıştır?"

CEVAPLAR:

Cevap 1- 1990-2007 yılları arasında Adana ilimizden toplam 30.587 sıtma vakası bildirilmiştir. Bu vakaların yıllara göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir. Tablo incelendiğinde görüleceği üzere en fazla vaka 1994 yılında tespit edilmiş olup 1995 yılından itibaren vaka sayısı düşmeye başlamış ve 2007 yılında 7 sıtma vakası bildirimi yapılmıştır. Yürütülen kontrol çalışmaları ve alınan tedbirler neticesinde ülkemizde ve Adana ilinde sıtma halk sağlığı problemi olmaktan çıkmıştır.

1990-2007 yılları arasında Adana ilimizde sıtma hastalığı nedeniyle herhangi bir can kaybı olmamıştır.

Tablo 1. Adana İlinde 1990-2007 Yılları Arasında Tespit Edilen Sıtma Vakaları

Yıl	Vaka	Yıl	Vaka
1990	1991	1999	478
1991	2108	2000	176
1992	3126	2001	258
1993	3592	2002	133
1994	7092	2003	44
1995	5052	2004	25
1996	3459	2005	8
1997	2064	2006	5
1998	969	2007	7

Adana Milletvekili Sayın Hulusi GÜVEL'in "Adana'daki sıtma ve yüksek hava sıcaklığı ile ilişkilendirilen diğer hastalıklar" ile ilgili 7/1516 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabıdır (Sayfa 2).

Cevap 2- İklim değişikliği gibi çeşitli faktörlerle ekolojik dengelerde meydana gelen değişiklikler sonucunda vektör popülasyonunun artması sonucu tezahür eden hastalıklardan birisi 2002 yılından itibaren görülmeye başlayan ve Bakanlığımız koordinasyonunda ilgili kurum ve kuruluşların çalışmaları sonucunda ülkemizde teşhisi konulan Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA) hastalığıdır.

KKKA özellikle Kelkit vadisi olarak adlandırılan coğrafik alanda bulunan illerde yoğun olarak görülen bir hastalık olmakla beraber zaman zaman başka illerde de sporadik vakalar şeklinde ortaya çıkabilmektedir. Bu çerçevede Adana ilinde, 2006 ve 2007 yıllarında doğrulanmış toplam 4 KKKA vakası mevcut olup KKKA sebebiyle vefat eden vatandaşımız bulunmamaktadır (Tablo 2).

Tablo 2. KKKA Vakalarının Yıllara Göre Dağılımı (Adana, 2002-2007)

Yıllar	Vaka Sayısı	Ölüm
2002	0	0
2003	0	0
2004	0	0
2005	0	0
2006	2	0
2007	2	0

Nemli ve tropikal iklimlere sahip ülkelerde mevsimsel olarak ortaya çıkabilen leptospirosis, enfekte hayvanlarla direkt temas sonucu veya idrar ile kontamine çevreden, yüzey suları (nehir, göl, akarsu, pınar v.b.), toprak ve bitkilerden bulaşabilen bir hastalıktır. Hastalık sıklıkla meslek veya uğraşla ilişkilidir; bazen salgınlar yapabilir. İnsanlarda enfeksiyon ılımlı bir tablodan öldürücü hastalığa kadar geniş bir yelpazede seyredebilir.

Tablo 3'ün incelenmesinden de anlaşılabacağı üzere, Adana'da 2001-2007 yılları arasında leptospirosis sebebiyle herhangi bir vatandaşımızın ölümü söz konusu değildir.

Tablo 3. Leptospirosis Vakalarının Yıllara Göre Dağılımı (Adana, 2001-2007)

Yıllar	Vaka Sayısı	Ölüm
2001	0	0
2002	0	0
2003	0	0
2004	0	0
2005	1	0
2006	0	0
2007	1	0

Adana Milletvekili Sayın Hulusi GÜVEL'in "Adana'daki sıtma ve yüksek hava sıcaklığı ile ilişkilendirilen diğer hastalıklar" ile ilgili 7/1516 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabıdır (Sayfa 3).

Vektörle bulaşan bir diğer hastalık da Şark Çıbanı'dır. Tatarcık adı verilen vektör sinek kan emme sırasında hastalığı bulaştırmakta, hastalık özellikle ülkemizin güney ve güney doğusunda yer alan illerde görülmektedir. Şark Çıbanı hastalığıyla ilgili olarak Adana ilinde görülen vakaların yıllara göre dağılımı Tablo 4'te yer almaktadır. Bu hastalıktan nedeniyle Adana ilimizde ölüm görülmemiştir.

Tablo 4. Şark Çıbanı Vakalarının Yıllara Göre Dağılımı (Adana, 1995-2007)

Yıllar	Vaka sayısı	Ölüm
1995	35	0
1996	241	0
1997	34	0
1998	1	0
1999	5	0
2000	122	0
2001	66	0
2002	29	0
2003	6	0
2004	118	0
2005	106	0
2006	315	0
2007	176	0

Cevap 3- Adana ilimizde tespit edilen sıtma vaka sayısı azalsa da sıtmanın yoğun olarak tespit edildiği Güney Doğu Anadolu illerinden mevsimlik göçer tarım işçileri gelmektedir. Bu mevsimlik işçilerden yerli halka sıtma bulaşmaması için gerekli önlemler alınmaktadır. Sıtma kontrol çalışmalarına geçmiş yıllarda olduğu gibi 2008 yılında da devam edilecektir. Bu kapsamda:

1. Adana iline sıtmanın yoğun olarak görüldüğü illerden gelen mevsimlik tarım işçileri başta olmak üzere sıtma riskli kişilerden kan alınarak sıtma hastalığı açısından kontroller yapılmaktadır.
2. Sıtma hastası olduğu tespit edilen kişiler derhal tedavi edilmekte ve hastalığı diğer kişilere bulaştırmaları engellenmektedir.
3. Sıtma riski olan yerleşim yerlerinde sıtma hastalığını insandan insana taşıyan sivrisinek popülasyonunu azaltmak amacıyla vektör kontrol çalışmaları yapılmaktadır.
4. İldeki sıtma çalışmalarının yürütülmesi için 2008 yılında ilin ihtiyacı olan tedavi ilacı ve insektisit tahsisleri yapılmıştır.
5. İhtiyaç halinde diğer malzeme ve ekipman talepleri karşılanmaktadır.

Adana Milletvekili Sayın Hulusi GÜVEL'in "Adana'daki sıtma ve yüksek hava sıcaklığı ile ilişkilendirilen diğer hastalıklar" ile ilgili 7/1516 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabıdır (Sayfa 4).

Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi hastalığıyla ilgili olarak da, halkın ve konuyla ilgili sağlık çalışanlarının bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi büyük önem taşıdığından bu konuda gerek sağlık personeline gerekse topluma yönelik eğitim faaliyetleri sürdürülmektedir.

Bu çerçevede, hastalıkla ilgili broşür, afiş ve kısa TV filmi gibi eğitim materyalleri de hazırlanarak Adana da dâhil olmak üzere bütün illerimizde dağıtımları sağlanmış olup 2008 yılında da yeni materyallerin hazırlanması ve dağıtımının sağlanması planlanmaktadır. Hastalık şüphesiyle sağlık kuruluşlarına başvuranlara gerekli takip ve tedavi hizmetleri sunulmakta ve konuyla ilgili kurum ve kuruluşlarla gerekli iş birliği yapılmaktadır. Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca hastalığın görüldüğü bölgelerde evcil hayvanlarda keneye karşı ilaçlama çalışmaları sürdürülmektedir. Ayrıca, yaban hayatında virüsün sirkülasyonu konusundaki bilimsel çalışmalar devam etmektedir.

Bütün zoonotik hastalıklarda olduğu gibi leptospirozis ile ilgili olarak da gerekli bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarının sürdürülmesinin yanı sıra gerekli teşhis ve tedavi hizmetleri verilmekte ve konuyla ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği sağlanmaktadır.

Şark Çıbanı hastalığıyla mücadele için de toplumun bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine yönelik eğitim aktiviteleri, vakalara teşhis ve tedavi imkânlarının sunulması, hastalığın tedavisinde kullanılan ilaçların temini ve hastalara ücretsiz uygulanmasının sağlanması, hastalığın vektörü olan tatarcıkla mücadele ve vektör yaşam alanlarının ıslahına yönelik çalışmaların yapılmasının sağlanması ile ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyonun sağlanması gibi önemli çalışmalar Adana ilinde de sürdürülmüş ve devam etmektedir.

Ayrıca, küresel ısınma ve iklim değişikliklerinin insan sağlığı üzerine etkilerinin değerlendirilmesi ve alınması gereken önlemlerin tespiti amacıyla konuyla ilgili kurum ve kuruluşlar ile üniversite temsilcilerinin iştirak ettiği "İklim Değişikliğinin İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri Bilimsel Danışma Kurulu" oluşturulmuş ve faaliyetlerine devam etmektedir.

Bunların yanı sıra, aşırı sıcaklarla ilgili olarak,

- İl genelinde gereken tüm tedbirlerin alınması,
- İlk etapta kronik hastalığı olanlar, açık alanda çalışanlar, özürlüler ve hamilelerin çalışma şartları açısından değerlendirilerek gerekli durumlarda kanuni şartlar çerçevesinde izinli sayılmaları,
- Sıcaklık değerlerinin hayatın genelini olumsuz etkilemesi durumunda diğer kamu görevlileri için çalışma şartlarının yeniden düzenlenmesi,
- Söz konusu risk gruplarından kronik hastalığı bulunanlar ile yalnız yaşayan yaşlıların ve bakıma ihtiyacı olanların yaşadıkları mekânda ziyaret edilerek bilgilendirilmeleri ve gerekli kontrollerin yapılması,

Adana Milletvekili Sayın Hulusi GÜVEL'in "Adana'daki sıtma ve yüksek hava sıcaklığı ile ilişkilendirilen diğer hastalıklar" ile ilgili 7/1516 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabıdır (Sayfa 5).

- Aşırı sıcakların yaşandığı dönemlerde hayatı olumsuz etkileyebilecek elektrik ve su kesintilerinin yaşanmaması için gerekli tedbirlerin alınması,
- Yazılı ve görsel basın yayın kuruluşlarıyla işbirliğine gidilerek uzmanlar tarafından aşırı güneş ve sıcaktan korunma yollarına ilişkin eğitim programlarının ve eğitim materyallerinin kullanılması vasıtasıyla halkın bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi faaliyetlerinin sürdürülmesi konularında, 25.06.2007 tarihli ve 14927 sayılı Genelge ile Adana Valiliği de dâhil olmak üzere 81 İl Valiliği uyarılmıştır.

Gösterilen ilgiye teşekkür ederim.